

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 – 2014

Document de ședință

A7-0219/2012

27.6.2012

RAPORT

referitor la evoluția strategiilor macroregionale ale UE: practica actuală și perspectivele, în special în regiunea mediteraneeană (2011/2179(INI))

Comisia pentru dezvoltare regională

Raportor: François Alfonsi

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	13
AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI EXTERNE	18
AVIZ AL COMISIEI PENTRU CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE.....	21
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	25

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la evoluția strategiilor macroregionale ale UE: practica actuală și perspectivele, în special în regiunea mediteraneeană (2011/2179(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere programul operațional MED 2007-2013 adoptat de Comisie în decembrie 2007,
- având în vedere programul IEVP de cooperare transfrontalieră „Bazinul maritim mediteraneean” 2007–2013, adoptat de Comisie la 14 august 2008,
- având în vedere planul strategic al Arcului Latin pentru 2010–2015 intitulat „O regiune mediteraneeană structurată și inovatoare”,
- având în vedere Rezoluția sa din 6 iulie 2010 referitoare la Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Mării Baltice și rolul macroregiunilor în viitoarea politică de coeziune¹,
- având în vedere Rezoluția sa din 22 septembrie 2010 referitoare la strategia europeană pentru dezvoltarea economică și socială a regiunilor muntoase, a insulelor și a zonelor slab populate²,
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 9 noiembrie 2010 intitulată „Concluziile celui de-al cincilea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială: viitorul politicii de coeziune” (COM(2010)0642),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 8 decembrie 2010 intitulată „Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării” (COM(2010)0715) și planul de acțiune indicativ care însoțește strategia (SEC(2009)0712/2),
- având în vedere Rezoluția sa din 17 februarie 2011 referitoare la punerea în aplicare a Strategiei UE pentru regiunea Dunării³,
- având în vedere Raportul ARLEM din 29 ianuarie 2011 privind dimensiunea teritorială a Uniunii pentru Mediterana – recomandări pentru viitor,
- având în vedere Rezoluția sa din 7 aprilie 2011 referitoare la revizuirea politicii europene de vecinătate – dimensiunea sudică⁴,
- având în vedere Raportul Comisiei din 22 iunie 2011 către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind punerea în aplicare a Strategiei UE pentru regiunea Mării Baltice (EUSBSR) (COM(2011)0381),

¹ JO C 351E, 2.12.2011, p. 1.

² Texte adoptate, P7_TA(2010)0341.

³ Texte adoptate, P7_TA(2011)0065.

⁴ Texte adoptate, P7_TA(2011)0154.

- având în vedere Rezoluția sa din 23 iunie 2011 referitoare la Obiectivul 3: o provocare pentru cooperarea teritorială – viitoarea agendă a cooperării transfrontaliere, transnaționale și interregionale¹,
- având în vedere Concluziile Consiliului European din 23 și 24 iunie 2011 care aprobă Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării și invită statele membre să continue, în colaborare cu Comisia, activitatea consacrată unor posibile strategii macroregionale viitoare, în special cu privire la regiunea Mării Adriatice și a Mării Ionice,
- având în vedere propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană, prezentată de Comisie la 6 octombrie 2011 (COM(2011)0611),
- având în vedere Avizul din proprie inițiativă privind cooperarea teritorială în bazinul Mării Mediterane prin intermediul macroregiunii adriatico-ionice, adoptat în unanimitate în ședința plenară a Comitetului Regiunilor din 11 octombrie 2011,
- având în vedere declarația finală a președinției forumului interinstituțional de la Catania din 10 decembrie 2011 pe tema „Actori vechi și noi într-o zonă mediteraneeană în schimbare: rolul popoarelor, al regiunilor și al organismelor locale, al guvernelor și al instituțiilor supranaționale în cadrul unei strategii integrate de dezvoltare partajată”,
- având în vedere Rezoluția sa din 14 decembrie 2011 referitoare la revizuirea politicii europene de vecinătate²,
- având în vedere Declarația sa din 19 ianuarie 2012 privind instituirea Pactului insulelor ca inițiativă europeană oficială³, în temeiul articolului 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 23 martie 2012 către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Mării Baltice (COM(2012)0128),
- având în vedere Declarația de la Belgrad aprobată la cea de a 14-a reuniune a Consiliului adriatico-ionic din 30 aprilie 2012,
- având în vedere Comunicarea Comisei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Elaborarea unei strategii maritime pentru zona Oceanului Atlantic” (COM(2011)0782),
- având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare regională și avizele Comisiei pentru afaceri externe și Comisiei pentru cultură și educație (A7-0219/2012),

¹ Texte adoptate, P7_TA(2011)0285.

² Texte adoptate, P7_TA(2011)0576.

³ Texte adoptate, P7_TA(2012)0016.

- A. întrucât în 2009 a fost adoptată strategia macroregională pentru Marea Baltică și Comisia [raportul din 22 iunie 2011 – COM(2011)0381] a subliniat „valoarea unui [acestui] nou mod de cooperare”;
- B. întrucât la 13 aprilie 2011¹, Consiliul a invitat Comisia „să joace un rol de lider în coordonarea strategică” a strategiei macroregionale pentru regiunea Dunării;
- C. întrucât strategia macroregională vizează să deschidă un nou domeniu pentru politica de coeziune în Europa, având drept obiectiv o dezvoltare pe bază teritorială;
- D. întrucât linia bugetară aferentă „asistenței tehnice destinate Strategiei Uniunii Europene pentru regiunea Mării Baltice”, creată la inițiativa Parlamentului European cu ocazia adoptării bugetului Uniunii Europene pentru 2011, a demonstrat valoarea unor astfel de credite pentru buna dezvoltare a unei strategii macroregionale;
- E. întrucât Comisia propune consolidarea dimensiunii transnaționale a politicii de cooperarea teritorială pentru a sprijini și alte politici macroregionale²;
- F. întrucât mai multe proiecte macroregionale se află într-un stadiu avansat și întrucât Comisia, în calitate sa de coordonator, ar trebui să contribuie la instituirea unei guvernante sustenabile și la stabilirea unor criterii și indicatori măsurabili comuni pentru evaluarea relevanței lor;
- G. întrucât regiunea mediteraneeană a avut mereu un rol geopolitic important în istoria Europei;
- H. întrucât așa-numita Primăvară arabă a evidențiat potențialul strategic al legăturilor geografice, politice și economice dintre cele două părți ale bazinului mediteraneean;
- I. constatând succesul cooperării din cadrul Procesului de la Barcelona, al Uniunii pentru Mediterana și al inițiativelor de cooperare multilaterale și bilaterale desfășurate în cadrul unor instrumente și programe ale UE, precum MED și IEVP, în contextul politicii europene de vecinătate;
- J. observând evoluția actuală a Uniunii pentru Mediterana și faptul că potențialului acesteia în calitate de catalizator în regiune va crește;
- K. întrucât o abordare macroregională ar permite definirea unui proiect cuprinzător în acest spațiu vital pentru viitorul UE, cu scopul de a ieși din criza actuală și de a satisface așteptările tuturor vecinilor săi, în special cele ale popoarelor din sudul bazinului mediteraneean;
- L. întrucât regiunea mediteraneeană este un ansamblu coerent, formând un spațiu cultural și ecologic comun și împărtășind numeroase caracteristici și priorități comune datorită „climatului mediteraneean”: aceleași producții agricole, abundența resurselor energetice regenerabile, în special energia solară, importanța turismului, aceleași riscuri de catastrofe naturale (incendii, inundații, cutremure, deficitul de apă) și aceleași riscuri rezultate în

¹ 8743/1/11 REV 1.

² COM(2010)0642.

urma activității umane, în special poluarea marină;

- M. întrucât regiunea mediteraneeană este o zonă vastă, care se extinde de la est la vest pe aproximativ 4 000 km, cu numeroase zone insulare și cu teritorii care au frontiere terestre și maritime cu Africa de Nord, și întrucât în această regiune ar trebui promovată o rețea vastă de rute maritime care să permită dezvoltarea comerțului, reducând în același timp emisiile aferente de CO₂;
- N. întrucât, fără a aduce atingere articolului 174 din TFUE, instituțiile europene nu au adoptat încă o strategie permanentă care să țină cont de nevoile specifice ale insulelor și întrucât accesibilitatea deplină a regiunilor insulare mediteraneene și integrarea lor mai bună în piața unică europeană ar putea fi asigurate cel mai bine prin alocarea de resurse corespunzătoare și prin adoptarea unei abordări integrate a chestiunii insularității, recunoscând dezavantajul structural cu care se confruntă populațiile din teritoriile insulare în domeniul transportului și al energiei;
- O. întrucât propunerea referitoare la o strategie macroregională adriatico-ionică progresează, înscriindu-se într-o practică îndelungată de cooperare și de solidaritate pe un teritoriu adiacent în jurul Mării Adriatice și al Mării Ionice, fiind sprijinită de cele opt state care participă la Inițiativa adriatico-ionică (IAI), așa cum s-a demonstrat în mod repetat prin declarațiile făcute de cei opt miniștri de externe care au aderat la Inițiativă la Ancona (2010), Bruxelles (2011) și Belgrad (2012);
- P. întrucât, în cursul procesului de elaborare a acestui raport, au avut loc reuniuni cu reprezentanți ai multora dintre regiunile implicate, ai Uniunii pentru Mediterana și ai diverselor organisme implicate în politica de cooperare teritorială a Uniunii Europene,

Strategiile macroregionale în general

- 1. aprobă abordarea macroregională a politicilor de cooperare teritorială între teritorii care aparțin aceleiași zone de servicii și de activitate: spațiu maritim, lanț muntos sau bazin fluvial; consideră că strategiile macroregionale au deschis un capitol nou în cooperarea teritorială europeană prin aplicarea unei abordări ascendente și prin răspândirea cooperării în cât mai multe zone printr-o utilizare mai judicioasă a resurselor disponibile; recomandă ca, având în vedere valoarea adăugată europeană evidentă a acestora, strategiile macroregionale să beneficieze de mai multă atenție în cadrul cooperării teritoriale europene, care ar trebui consolidată începând din 2013;
- 2. consideră că acest tip de strategie de cooperare teritorială este util în, special atunci când aceste zone au fost divizate de frontiere de-a lungul istoriei, și poate permite integrarea unor noi state membre și a regiunilor lor;
- 3. consideră că proiectele de cooperare teritorială și grupările europene de cooperare teritorială (GECT) ar fi avantajate datorită imaginii de ansamblu pe care o aduce o strategie macroregională și că astfel ar fi consolidate sinergiile cu strategiile de amploare ale UE, precum rețelele transeuropene de transport sau politica maritimă integrată; consideră că astfel ar fi facilitată și implicarea altor instrumente de politică europeană, precum cele propuse de BEI; consideră că aceste demersuri ar ameliora coordonarea politicilor UE la nivel transnațional și interregional;

4. recomandă ca strategiile macroregionale să se bazeze pe o guvernare pe mai multe niveluri, asigurând implicarea autorităților locale și regionale și a unui număr cât mai mare de parteneri și de părți interesate, precum reprezentanți ai societății civile, ai universităților și ai centrelor de cercetare, atât în procesul de elaborare, cât și în cel de aplicare a strategiilor macroregionale pentru a spori asumarea lor la nivel local și regional;
5. subliniază faptul că macroregiunile sunt un cadru favorabil implicării atât a actorilor politici locali, cât și a celor neguvernamentali, întrucât contribuie la dezvoltarea unor sisteme de coordonare eficace care favorizează abordările ascendente, pentru a asigura implicarea reală a societății civile în luarea deciziilor politice și a crea sinergii între inițiativele existente pentru a optimiza utilizarea resurselor și pentru a reuni actorii implicați;
6. consideră că strategia macroregională este de natură să orienteze politica europeană de vecinătate și/sau politica de preaderare a Uniunii către o eficacitate mai mare;

Strategiile macroregionale actuale

7. salută dovezile potrivit cărora strategia macroregională pentru Marea Baltică aduce beneficii majore Europei, a prevăzut un plan de acțiune cu priorități identificate clar, este aprobată de Consiliu, este sprijinită de Comisie și este împărtășită de toate părțile implicate de la nivel național, regional și local;
8. solicită ca această strategie să facă obiectul unei evaluări complete pe baza unor criterii obiective și a unor indicatori măsurabili pentru fiecare domeniu prioritar;
9. consideră că, pentru a asigura succesul deplin al acestei strategii, este necesar să se păstreze structura de guvernare pe termen lung, extinzând-o pentru a cuprinde și autoritățile locale și regionale, prin includerea sa în cadrul viitoarei perioade de programare 2014-2020;
10. solicită Comisiei și Consiliului să sprijine pe deplin demersul întreprins pentru bazinul Dunării care trebuie, de asemenea, să facă obiectul unei evaluări și al unei monitorizări periodice;

Strategiile macroregionale viitoare

11. sugerează Comisiei să coordoneze un proces de consultare și de dialog pentru viitoarele strategii macroregionale; consideră că trebuie identificate zonele prioritare în ceea ce privește lipsa de cooperare sau necesitatea de a consolida cooperarea existentă între teritorii europene care aparțin unor state membre diferite, dar care fac parte din aceeași zonă de servicii și de activitate; consideră că acest dialog ar trebui să conducă la crearea, în coordonare cu statele membre și regiunile implicate, a unei „hărți proiectate a macroregiunilor europene”, care să aibă caracter neobligatoriu și să poată evolua în funcție de dinamica locală;
12. consideră că strategiile macroregionale au nevoie de o mai mare armonizare a fondurilor, de o utilizare mai eficientă a resurselor existente și de coordonarea instrumentelor; consideră că, deși aceste strategii nu necesită noi mijloace financiare, instrumente

instituționale sau reglementări, finanțarea monitorizării lor sub formă de credite pentru asistență tehnică și credite pentru evaluarea preliminară, colectarea de date și pentru etapa de lansare este justificată, iar strategia macroregională ar trebui să promoveze proiecte structurale, ținând cont de cadrul financiar multianual 2014-2020;

13. solicită Comisiei și Consiliului să ia în considerare strategiile macroregionale ale UE atunci când stabilesc pachetele bugetare precum fondurile structurale și de coeziune, cercetarea și dezvoltarea și în special cooperarea regională;
14. solicită ca programele operaționale să se axeze îndeaproape pe prioritățile strategiilor macroregionale, pentru a asigura cea mai bună coordonare posibilă a obiectivelor și a instrumentelor;

Perspective în regiunea mediteraneeană

15. sprijină punerea în aplicare a unei strategii macroregionale pentru bazinul mediteraneean pentru a oferi un plan de acțiune care să abordeze provocările comune și problematice cu care se confruntă țările și regiunile din zona Mării Mediterane și pentru a structura acest spațiu esențial pentru dezvoltarea și integrarea Europei și solicită Consiliului și Comisiei să ia rapid măsuri în această privință;
16. consideră că o strategie macroregională mediteraneeană care să implice autoritățile europene, naționale, regionale și locale, organizațiile regionale, instituțiile financiare și ONG-urile din partea europeană a bazinului mediteraneean și Uniunea pentru Mediterana și care să fie deschisă țărilor învecinate și/sau țărilor aflate în faza de preaderare, ar îmbunătăți în mod semnificativ nivelul politic și operațional al cooperării teritoriale în această regiune; subliniază importanța de valorifica experiența acumulată, resursele existente și realizările organizațiilor regionale existente;
17. subliniază că o macroregiune mediteraneeană ar putea asigura faptul că diferitele programe ale UE privind regiunea mediteraneeană se completează și că finanțarea existentă este folosită cât mai eficient, putând aduce o valoare adăugată reală proiectelor concrete ale Uniunii pentru Mediterana și implicând țările regiunile terțe relevante la elaborarea strategiei, folosind, în acest scop, Instrumentul de vecinătate și parteneriat și respectând strict statul de drept și drepturile omului, libertățile fundamentale și democrația și promovând, atunci când este necesar, principiul „mai mult pentru mai mult”;
18. subliniază importanța regiunii mediteraneene, în calitate de spațiu de cooperare descentralizată care depășește limitele geografice stricte, în consolidarea procesului de luare a deciziilor transregionale și a schimbului de bune practici, nu în ultimul rând în materie de democrație, drepturi ale omului, stat de drept, ecologie, dezvoltare economică, ecoturism, precum și în materie de parteneriate în domeniile culturii, cercetării, educației, tineretului și sportului; subliniază importanța specifică a educației drept catalizator al tranziției democratice;
19. consideră că macroregiunea mediteraneeană trebuie să se dezvolte în conformitate cu standardele internaționale privind drepturile economice, sociale și culturale, în special

Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția UNESCO pentru protecția și promovarea diversității expresiilor culturale;

20. solicită Consiliului să dea curs concluziilor sale din 24 iunie 2011 și să țină cont de voința arătată de teritoriile implicate la nivel național, regional și local cu privire la strategia macroregională adriatico-ionică, de legăturile istorice, de tradiții și de inițiativele luate, adoptând strategia în lunile următoare, pentru a concretiza un prim pas spre punerea în aplicare a unei strategii macroregionale mediteraneene;
21. subliniază că strategia macroregională adriatico-ionică constituie un factor semnificativ de reconciliere între teritoriile Balcanilor de Vest, putând astfel contribui la eforturile acestor țări de integrare în UE;
22. speră să apară, de asemenea, strategii macroregionale și pentru vestul și estul regiunii mediteraneene, strategii care să includă o componentă maritimă importantă și care să ia în considerare numeroasele teritorii insulare și de coastă mediteraneene și nevoile lor de dezvoltare; consideră că astfel de strategii viitoare ar trebui să acorde o atenție sporită protecției mediului, biodiversității și turismului sustenabil;
23. solicită Comisiei să pună efectiv în aplicare articolul 174 din TFUE printr-un plan strategic, pentru a depăși handicapurile structurale ale teritoriilor insulare și a asigura condițiile necesare creșterii economice și coeziunii sociale și teritoriale efective; subliniază că trebuie să se pună un accent deosebit pe asigurarea accesibilității depline și a continuității teritoriale ale acestor teritorii cu zona continentală, printr-o finanțare corespunzătoare; solicită Comisiei, în plus, să adopte măsuri, cum ar fi majorarea pragului pentru ajutorul minim acordat insulelor, în special în sectorul agriculturii, al transporturilor și al pescuitului, care să reducă decalajul dintre nivelurile diferite de dezvoltare ale regiunilor europene și să asigure integrarea lor efectivă în piața unică;
24. speră că Comisia va adopta o poziție favorabilă dimensiunii insulare a strategiei macroregionale mediteraneene, mai ales în privința ajutoarelor de stat, care constituie o compensație legitimă pentru handicapurile insularității, precum și în ceea ce privește adaptarea politicii de coeziune și a politicilor de cercetare și de inovare la nevoile specifice ale insulelor pentru a le crește nivelul de integrare în Europa continentală;
25. subliniază importanța culturii și a industriilor creative, acestea reprezentând un pilon fundamental pentru dezvoltare și pentru crearea de locuri de muncă în regiunile insulare;
26. solicită Comisiei să stabilească instrumentele necesare pentru evaluarea și lansarea unor noi inițiative macroregionale în vestul și în estul regiunii mediteraneene, precum proiectele-pilot;
27. subliniază că domeniile majore de intervenție pentru o macroregiune mediteraneeană ar trebui să vizeze nivelurile subregionale corespunzătoare pentru cooperarea în cadrul unor proiecte specifice și să includă rețelele de energie, cooperarea științifică și inovarea, rețelele culturale, educația și formarea, turismul, comerțul, protecția mediului, transportul maritim sustenabil, securitatea și siguranța maritime și protecția mediului marin împotriva poluării, a pescuitului excesiv și a pescuitului ilegal prin crearea unei rețele integrate de sisteme de raportare și supraveghere ale activităților maritime, consolidarea

bunei guvernante și o administrație publică eficace pentru promovarea creării de locuri de muncă;

28. consideră că coordonarea acestor trei strategii macroregionale – pentru vestul regiunii mediteraneene, pentru regiunea adriatico-ioniană și pentru estul regiunii mediteraneene – va permite aplicarea unei politici cuprinzătoare pentru întregul bazin mediteranean, în sinergie cu prioritățile definite de organizațiile regionale și internaționale, îndeosebi cu cele definite de Uniunea pentru Mediterana, precum și aplicarea de bune practici care pot contribui la atingerea obiectivelor Strategiei UE pentru creștere economică inteligentă și durabilă;
29. consideră că este important, în special după evenimentele Primăverii arabe, ca noua macroregiune să contribuie la definirea unei noi strategii cu țările terțe pentru buna gestionare a fluxurilor de imigrație, ținând cont de avantajele reciproce ale unei mobilități sporite, bazată pe combaterea sărăciei și pe promovarea ocupării forței de muncă și a comerțului echitabil, contribuind în acest fel la stabilitatea macroregiunii;
30. consideră că, având în vedere că teritoriile mediteraneene ale UE au frontiere maritime și terestre cu Africa de Nord, o strategie macroregională ar stimula dimensiunea sudică a politicii europene de vecinătate, asumând o dimensiune teritorială concretă care ar garanta o gestionare mai bună a fluxurilor migratorii și ar avea un impact pozitiv asupra performanței economiilor țărilor în cauză;
31. consideră că o strategie macroregională în bazinul mediteranean trebuie să coordoneze finanțările europene existente, în special cele acordate în cadrul politicii de vecinătate, al politicii de coeziune și al politicii de cooperare teritorială, pentru a realiza proiecte care să răspundă provocărilor comune, cum ar fi protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural euro-mediteranean; reiterează importanța unei politici de vecinătate coordonate și echilibrate pentru zona sudică și caracterul eligibil al proiectelor culturale finanțate de FEDER pentru a răspunde acestor provocări;
32. subliniază importanța industriilor culturale și creative și consideră că acest sector al economiei va avea un rol din ce în ce mai important pentru creșterea economică și ocuparea forței de muncă în regiune; solicită să se acorde o atenție deosebită punerii în aplicare a unor programe culturale și de schimburi academice, precum și consolidării legăturilor culturale și turistice stabile;
33. consideră că turismul cultural poate avea un impact deosebit asupra regiunii mediteraneene, atât din punct de vedere economic, cât și ca factor de cunoaștere reciprocă și de înțelegere interculturală;
34. subliniază faptul că macroregiunea mediteraneană ar stimula dialogul intercultural și îmbogățirea patrimoniului cultural comun al Uniunii Europene, ar mobiliza societatea civilă și, prin urmare, ar încuraja participarea ONG-urilor și a cetățenilor din această regiune la programele culturale și educaționale ale Uniunii Europene;
35. reamintește rolul fundamental pe care îl joacă educația în cadrul democrației și al dezvoltării sociale și economice, precum și importanța formării profesionale în vederea combaterii șomajului în rândul tinerilor;

36. subliniază că, în contextul macroregiunii mediteraneene și ținând seama de motivația tinerilor, îndeosebi în țările din sud, este important să se consolideze cooperarea în domeniul tineretului prin promovarea programelor europene și prin crearea de sinergii între acestea și activitatea Biroului mediteranean pentru tineret;
37. subliniază importanța axării în special pe tineri, deoarece aceștia reprezintă baza noii generații și ei vor avea cea mai mare influență asupra modului în care țările lor vor aborda viitorul;
38. recomandă, pentru a promova programele de schimburi, cercetarea dinamică, inovarea și învățarea pe tot parcursul vieții, crearea de rețele cu instituțiile de învățământ superior și de cercetare în cadrul viitoarei macroregiuni mediteraneene și dezvoltarea infrastructurii educaționale în această regiune, precum și înlăturarea obstacolelor din calea circulației studenților, a persoanelor care urmează cursuri de formare, a tinerilor voluntari, a profesorilor, a formatorilor, a cercetătorilor și a personalului administrativ; subliniază necesitatea de a consolida calitatea predării și a cercetării în respectivele rețele prin finanțarea și sprijinirea adecvată a programelor Tempus și Erasmus Mundus, având în vedere îndeosebi numărul scăzut de beneficiari ai programului Erasmus Mundus din zona mediteraneeană;
39. consideră că mobilitatea artiștilor și a operelor artistice în spațiul euro-mediteranean este stânjenită de numeroase obstacole care variază în funcție de țară și de regiune și care sunt legate nu numai de dificultățile de obținere a vizelor, dar și de absența unui statut al artiștilor, precum și de condițiile cu care se confruntă aceștia în calitatea de creatori de opere de artă, în special în țările din sud; consideră că o macroregiune mediteraneeană ar permite promovarea recunoașterii reciproce a statutului artiștilor, ar oferi șansa de reflecta asupra mobilității și ar optimiza utilizarea programelor de formare, crearea de rețele și libera circulație a actorilor culturali, a artiștilor și a operelor;
40. solicită, pentru viitoarea perioadă de programare, punerea în aplicare a unui program specific „Erasmus euro-mediteranean” care să vizeze încurajarea mobilității transnaționale a studenților de pe ambele țărmuri ale Mediteranei, precum și un program specific „Leonardo da Vinci euro-mediteranean” pentru tinerii care, în cadrul unei strategii macroregionale, doresc să urmeze un program de formare profesională în străinătate;
41. subliniază nevoia adoptării unor măsuri de combatere a tendinței tot mai ample de „exod al creierelor” din această regiune;
42. solicită valorificarea la maximum a diversității istorice, culturale și lingvistice din spațiul mediteranean, care este un factor de inovație ce stimulează dezvoltarea industriilor culturale și creative și a sectorului turistic; solicită încurajarea și susținerea cooperării dintre muzee și instituții culturale;
43. reamintește faptul că, în țările din bazinul Mediteranei, există un interes deosebit pentru producțiile cinematografice și audiovizuale europene și că acest fapt continuă să exercite o influență semnificativă asupra dialogului dintre culturile din regiune, ca parte a actualei etape a dezvoltării democratice a acestor societăți;

44. sugerează sporirea cooperării și a schimburilor comerciale cu țările terțe, pentru îmbunătățirea poziției producției europene în cadrul pieței mondiale, îndeosebi în regiunea mediteraneeană, vizând, prin urmare, promovarea schimburilor culturale și lansarea de noi inițiative menite să încurajeze dialogul euro-mediteraneean și progresul democratic la nivelul întregii regiuni, având în vedere în special angajamentele asumate cu ocazia Conferinței euro-mediteraneene privind cinematografia.
45. invită statele membre implicate să încurajeze spiritul de cooperare care s-a format în timpul elaborării prezentului raport și solicită viitoarei Președinții cipriote a UE să sprijine acest proiect, astfel încât Comisia și Consiliul să poată adopta de urgență un plan de acțiune pentru strategia macroregională mediteraneeană; în plus, subliniază importanța cooperării interguvernamentale și interregionale pentru elaborarea unei strategii macroregionale;
46. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Apariția macroregiunilor

Lansată în 2009, macroregiunea Mării Baltice regroupează un ansamblu coerent de teritorii a căror menire este să coopereze pentru a răspunde mai bine problemelor economice și de mediu cu care se confruntă. Cooperarea a luat forma unei „strategii macroregionale” destinate să coordoneze cooperările sectoriale extinse deja în vigoare și structurate în jurul a patru piloni – mediu, prosperitate, accesibilitate și securitate – și al unui plan de acțiune care cuprinde 15 axe prioritare și 80 de proiecte emblematic.

Această experiență a inspirat și alte proiecte. Unul dintre ele – macroregiunea Dunării – se află într-o primă etapă. Sunt prevăzute și altele. Instituțiile vizate, statele membre, regiunile și autoritățile locale colaborează pentru a defini cadre similare pentru alte macroregiuni europene care au caracteristici comune: același spațiu maritim, același lanț muntos, același bazin fluvial etc.;

Strategiile macroregionale deschid perspective noi pentru proiectele de cooperare teritorială sprijinite prin politica de coeziune. Ele pot asista marile strategii ale UE, cum ar fi rețelele transeuropene de transport sau politica maritimă integrată, și pot asigura o mai bună coordonare între programele regionale și obiectivele Strategiei Europa 2020.

2. Stadiul actual și prima experiență dobândită

Conceptul de macroregiune a motivat actorii implicați, iar entuziasmul înregistrat arată intenția precisă de a investi această nouă sferă de politici publice în Europa, având drept obiectiv o dezvoltare pe bază teritorială. Motivele sunt nu doar obiective – interacțiunea dintre regiuni învecinate –, ci și istorice și culturale, întrucât aceste spații regionale au avut, de-a lungul secolelor, o istorie comună. Aceste legături imemorabile care trebuie întărite sau, uneori, refăcute definesc o bază de cooperare comună. Adoptarea conceptului de macroregiune atestă în același timp o extindere a ideii europene.

Comisia s-a implicat în punerea în aplicare a strategiei pentru Marea Baltică. În concluziile sale din 13 aprilie 2011 referitoare la macroregiunea Dunării, Consiliul a invitat din nou Comisia „să joace un rol de lider în coordonarea strategică”. Concret, guvernanta unui asemenea mecanism este complexă și necesită o asistență tehnică importantă. În condițiile actuale, DG REGIO nu își poate asuma o răspundere mai mare.

Odată trecut efectul anunțului, există un risc real să apară un „dispozitiv complex” mare consumator de resurse bugetare și lipsit de eficacitate. În consecință, a fost sugerată o „regulă a celor trei nu”: nu mai mulți bani, nu mai multe instituții, nu mai multe reglementări. Această constrângere a fost adaptată de Consiliu, care, la 13 aprilie, a propus o „regulă a celor trei da”: mai multe fonduri complementare, mai multă coordonare instituțională și mai multe proiecte noi. Această dialectică vizează căutarea unui echilibru care trebuie definit înainte să fie stabilite reglementările viitoarei politici de coeziune teritorială pentru perioada 2014-2020.

3. Beneficiile strategiilor macroregionale

Dacă luăm exemplul Mării Baltice, punerea în aplicare a unei strategii macroregionale oferă multe oportunități, în principal prin asigurarea unui cadru de referință pertinent pentru politica de coeziune și prin încurajarea cooperării intersectoriale în aceeași zonă de servicii și de activitate. Acest cadru poate să orienteze investițiile înspre un nivel superior de complementaritate și să influențeze prioritățile fiecărui plan regional de dezvoltare a unei macroregiuni europene, conducând la o vedere de ansamblu și antrenând reale sinergii în cadrul unei abordări integrate.

Această strategie asigură, de asemenea, o implicare sporită a diverselor mecanisme de intervenție ale UE și o coordonare mai bună a acestora, care depășește nivelul alocării de credite pentru politica de coeziune. Este în special cazul Băncii Europene de Investiții (BEI). De asemenea, strategia permite realizarea unei convergențe a resurselor regiunilor și ale diferitelor state membre prin intermediul unei guvernante pe mai multe niveluri. Este o strategie de pe urma căreia fiecare parte interesată are de câștigat.

În fine, strategia macroregională oferă politicilor de vecinătate ale Uniunii un cadru propice pentru un dialog reînnoit și pentru relații fructuoase și concrete.

4. Dificultățile care trebuie depășite

Fiecare strategie macroregională are o dublă dimensiune: teritorială, prin definirea unui teritoriu relevant în care este aplicată strategia, și funcțională, prin stabilirea priorităților. Adeziunea comunităților în cauză trebuie să fie asigurată în momentul lansării unei asemenea strategii. Acest lucru presupune o fază de pre-elaborare, care durează unu-doi ani, înainte ca o macroregiune să poată fi efectiv stabilită.

Funcționarea macroregiunilor trebuie să evite capcana unei guvernante interguvernamentale, chiar și atunci când caracterul lor transnațional necesită implicarea statelor membre în cauză. Numai o guvernantă pe mai multe niveluri, care să implice mai ales eșalonul regional, poate garanta vocația europeană a unor asemenea strategii și poate asigura complementaritatea cu politica de dezvoltare regională a Uniunii Europene.

Crearea unor macroregiuni viitoare prin „generare spontană” nu poate fi un plan pentru viitor, deoarece abordarea rezultată ar fi aleatorie, fapt care va împiedica elaborarea unor strategii coerente. De fapt, fiecare macroregiune creată trebuie să fie rezultatul unui proces descendent, care să pornească de la o motivare reală a actorilor de pe teren.

Este necesară implicarea regiunilor învecinate pentru a se putea elabora numeroase proiecte în cadrul strategiilor macroregionale. Această implicare trebuie să se bazeze pe politicile teritoriale și nu pe o dimensiune de politică externă.

5. Măsurile preconizate

Elaborarea strategiilor macroregionale trebuie să se bazeze pe consultări ample în măsură să definească problemele de pe teren, pentru a se evita proiectele vagi sau bazate pe simple considerații politice imediate. Trebuie definită o „foaie de parcurs pentru macroregiunile

europene”, chiar dacă aceasta nu va avea caracter obligatoriu și putea evolua în funcție de dinamica locală.

Pentru fiecare macroregiune este esențială o „fază de pre-elaborare”. În această fază se va organiza o masă rotundă între partenerii implicați, se vor identifica principalele axe strategice și se vor defini bazele viitoarei guvernante: fie se va desemna un organism care să aibă rolul principal, fie se va crea o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT), fie guvernarea va fi colegială, cu responsabilități bine definite și împărțite între diferite state membre sau diferite regiuni, fie se va alege altă modalitate. Conform deciziei Consiliului, Comisia este instanța adecvată pentru a dirija un astfel de demers de pre-elaborare. Ea trebuie să asigure resursele umane și financiare necesare unei astfel de investiții.

Finanțarea demersului de cooperare macroregională trebuie să provină din componenta de cooperare teritorială a politicii de coeziune. Acest lucru este în conformitate cu obiectivul de a crește în mod semnificativ bugetul său, potrivit dorinței pe care Parlamentul European a exprimat-o deja pentru perioada de programare 2014-2020, dorință pe care Comisia a susținut-o, de asemenea, în particular în cel de al cincilea raport privind politica de coeziune, care preconizează o „componentă transnațională consolidată”.

Acest sprijin financiar ar putea lua forma unor credite pentru asistență tehnică, atât pentru faza de pre-elaborare realizată chiar de Comisie, cât și pentru faza de punere în aplicare de care răspunde instanța de guvernare aleasă la sfârșitul fazei de pre-elaborare.

Pentru proiectele prioritare, la fel cum s-a procedat în cadrul Strategiei UE pentru regiunea Mării Baltice, complementaritatea finanțărilor poate fi obținută asociind criteriile de selecție cu prioritățile strategiei macroregionale în cursul apelurilor de propunere de proiecte realizate în cadrul programelor operaționale ale politicii de coeziune.

6. Importanța unei strategii macroregionale în regiunea mediteraneeană

Bazinul mediteranean împarte același mediu natural, toate țărmurile sale fiind legate de aceeași istorie și cultură. În sudul Europei există oportunități semnificative care nu pot fi valorificate fără coordonarea și fără vederea de ansamblu pe care le permite definirea unei strategii macroregionale.

Regiunea mediteraneeană este foarte întinsă, ceea ce ridică întrebări cu privire la mecanismul macroregional cel mai adecvat. În partea centrală a regiunii, actorii implicați se mobilizează în jurul unui proiect de macroregiune adriatico-ionică. Consultările desfășurate în cursul elaborării prezentului raport arată o preferință pentru opțiunea reținerii unui număr de trei macroregiuni distincte: una în partea de vest a regiunii mediteraneene, a doua în partea centrală – cunoscută și ca macroregiunea adriatico-ionică – și a treia în partea de est, cu un mecanism structurat de coordonare a acestora.

Regiunile mediteraneene au în comun, în virtutea climei lor – „clima mediteraneeană” – ecotipuri asemănătoare. Aici, produsele agricole sunt de aceeași natură, de la nord la sud și de la est la vest, și, deși diverse, alcătuiesc o gamă unică de produse. Problemele de mediu (de exemplu, incendiile) sunt aceleași peste tot. Ca primă destinație turistică în lume, teritoriile mediteraneene sunt dornice să coopereze pentru a perpetua și a ameliora perspectivele acestui sector economic vital pentru majoritatea dintre ele.

În privința potențialului de dezvoltare, apare necesitatea plasării traficului maritim în centrul unei strategii privind transporturile în întreaga zonă, în special pentru mărfuri. Trebuie deschise rute maritime numeroase și diversificate. Regiunea mediteraneeană oferă condiții optime pentru producerea de energie din surse regenerabile, în special de energie solară. Strategia macroregională poate să ofere răspunsuri adaptate unor astfel de obiective, cu implicarea unor parteneri precum BEI.

Biodiversitatea regiunii mediteraneene este deosebit de abundentă, dar este și grav amenințată. Pescuitul excesiv reprezintă o amenințare pentru resursele sale halieutice. Marea Mediterană este o mare închisă, cu un trafic maritim foarte intens. Pe țărmurile sale se înregistrează o creștere demografică dintre cele mai puternice, fenomen accentuat de turism. Astfel, mediul marin și de coastă constituie o preocupare majoră pentru întreaga regiune. Trebuie încurajată o politică coordonată de tratare a capturilor aruncate înapoi în mare, cu generalizarea cooperării „nord-sud” dintre autoritățile locale, cu sprijinul politicilor de vecinătate.

Pentru 2020, dar și după acest orizont, regiunea mediteraneeană reprezintă principala „perspectivă de vecinătate” pentru Europa, datorită celor 500 de milioane de locuitori ai săi, dintre care mai puțin de o treime locuiesc pe teritoriul Uniunii Europene. O dinamică a dezvoltării bazată pe regiunea mediteraneeană poate constitui motorul întregii economii europene.

În cadrul UE, spațiul mediteraneean este prea puțin structurat. În ceea ce privește cooperarea și interconexiunea, performanțele sunt foarte slabe. Provocările cărora trebuie să le facă față autoritățile politice din bazinul mediteraneean ar putea fi mai bine identificate în cadrul unui plan de ansamblu și al unei consultări.

În afara UE, populațiile care locuiesc în regiunea mediteraneeană au standarde de viață extrem de scăzute pe toate planurile: economic, social, ecologic și politic. Pentru aceste societăți, dezvoltarea lor este o cerință esențială, iar pentru Europa este o oportunitate, deoarece s-ar putea traduce printr-o mai mare securitate, un control mai „sustenabil” al fluxurilor de imigrație și participarea directă la această zonă de creștere. Toate acestea ar avea un impact pozitiv asupra performanțelor proprii sale economii. Astfel, evenimentele din primăvara anului trecut care au avut loc pe țărmul sudic al Mediteranei reprezintă un stimulent puternic pentru dezvoltarea de noi politici active de vecinătate. Încorporându-le, cel puțin parțial, într-o strategie macroregională, ele ar putea căpăta o dimensiune teritorială concretă, garantând o eficacitate sporită.

Statele membre și regiunile UE din spațiul mediteraneean trebuie să se angajeze într-un demers de cooperare consolidată, care trebuie deschisă tuturor partenerilor din acest spațiu esențial pentru viitorul Europei. Strategia macroregională este cea mai bună modalitate de a realiza acest obiectiv.

19.3.2012

AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI EXTERNE

destinat Comisiei pentru dezvoltare regională

referitor la evoluția strategiilor macroregionale ale UE: practica actuală și perspectivele, în special în Mediterana
(2011/2179(INI))

Raportor pentru aviz: Nikolaos Salavrakos

SUGESTII

Comisia pentru afaceri externe recomandă Comisiei pentru dezvoltare regională, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. salută conceptul unei strategii macroregionale, care, pe baza experienței obținute în macroregiunile existente, poate încuraja dezvoltarea de sinergii și de politici coordonate între UE, statele membre în cauză, țări candidate și țări terțe, regiuni și autorități locale, pentru promovarea creșterii durabile, a creării de locuri de muncă, securității și protecției mediului prin dezvoltarea de proiecte de cooperare teritorială în zone cu caracteristici geografice, istorice și culturale comune, pentru a aborda provocările comune identificate cu ajutorul unui proces „de jos în sus”, cu evitarea eforturilor aleatorii și prevenirea incoerenței; solicită, de asemenea, mai multe efecte ale sinergiei între diferite strategii macroregionale;
2. solicită o soluție de finanțare pe termen mai lung pentru strategiile macroregionale, în cadrul bugetului UE, pentru a finanța acțiunile neacoperite de politica de coeziune, i.e. cooperarea cu țări terțe; constată că experiențele acumulate din strategia Marea Baltică indică în plus necesitatea unui „capital de pornire” („seed money”) pentru planificarea și pregătirea proiectelor de susținere a strategiei;
3. solicită Comisiei și Consiliului să ia în considerare strategiile macroregionale ale UE atunci când decid în legătură cu pachetele bugetare precum fondurile structurale și de coeziune, cercetare și dezvoltare și, în special, cooperarea regională; în plus, solicită Comisiei și Consiliului să evalueze dacă strategiile macroregionale necesită finanțare directă pentru a garanta o implementare de succes;
4. subliniază, din perspectiva numeroaselor provocări economice, sociale și de mediu

similare cu care se confruntă toate regiunile de la Marea Mediterană ca un element major al patrimoniului lor, avantajele în a crea o macroregiune pentru Mediterana, ca un tot sau sub forma unor subregiuni coerente, cum ar fi viitoarele inițiative adriatico-ioniene de abordare a acestor domenii-cheie în care ar trebui consolidate sinergiile, parteneriatul și cooperarea regională, în vederea creării unei creșteri durabile în regiunea mediteraneeană;

5. subliniază că strategia macroregională adriatico-ionică constituie un factor semnificativ de reconciliere între teritoriile Balcanilor de Vest, putând astfel contribui la integrarea acestor țări în UE;
6. consideră că este necesar ca punerea în aplicare a unei strategii macroregionale pentru Mediterana să se bazeze pe experiența și pe realizările instituțiilor regionale existente și să caute să realizeze sinergii posibile cu acestea, în special, pe lângă Uniunea pentru Mediterana (UPM), cu Banca Europeană de Investiții și cu Adunarea autorităților locale și regionale din zona euromediteraneeană (ARLEM);
7. subliniază că o macroregiune mediteraneeană ar putea asigura faptul că diferitele programe ale UE privind Mediterana se completează și că finanțarea existentă este folosită cât mai eficient, putând aduce o reală valoare adăugată proiectelor concrete ale Uniunii pentru Mediterana și implicând țările terțe și regiunile relevante la elaborarea strategiei folosind, în acest scop, Instrumentul de vecinătate și parteneriat și respectând în permanență și pe deplin statul de drept și drepturile omului, libertățile fundamentale și democrația și promovând, atunci când este necesar, principiul „mai mult pentru mai mult”;
8. subliniază că domeniile majore de intervenție pentru o macroregiune mediteraneeană ar putea fi orientate spre nivelurile subregionale corespunzătoare pentru cooperarea în cadrul unor proiecte specifice și include rețelele de energie, cooperarea științifică și inovarea, rețelele culturale, educația și formarea, turismul, comerțul, protecția mediului, transportul maritim durabil, securitatea și siguranța maritime și protecția mediului marin împotriva poluării, pescuitului excesiv și pescuitului ilegal, prin crearea unei rețele integrate de sisteme de raportare și supraveghere ale activităților maritime, consolidarea bunei guvernante și o administrație publică eficientă pentru promovarea creării de locuri de muncă;
9. consideră că este important, în special după evenimentele Primăverii arabe, ca noua macroregiune să contribuie la definirea unei noi strategii cu țările terțe pentru administrarea corectă a fluxurilor de imigrație și avantajele reciproce ale unei mai bune mobilități, în contextul unei strategii cu țările terțe de combatere a sărăciei și de promovare a ocupării forței de muncă și a comerțului echitabil, contribuind în acest fel la stabilitatea macroregiunii;
10. recomandă ca o astfel de strategie să includă ca una dintre prioritățile principale dezvoltarea unui comerț sud-sud, crearea de piețe regionale și reducerea tarifelor comerciale și a barierelor între țările din regiune.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	12.3.2012
Rezultatul votului final	+: 58 -: 1 0: 1
Membri titulari prezenți la votul final	Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Frieda Brepoels, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Mário David, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Libor Rouček, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Adrian Severin, Charles Tannock, Inese Vaidere, Kristian Vigenin, Boris Zala
Membri supleanți prezenți la votul final	Laima Liucija Andrikienė, Véronique De Keyser, Barbara Lochbihler, Monica Luisa Macovei, Carmen Romero López, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Hannes Swoboda, Indrek Tarand, Ivo Vajgl
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Philippe Boulland

2.3.2012

AVIZ AL COMISIEI PENTRU CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE

destinat Comisiei pentru dezvoltare regională

referitor la evoluția strategiilor macroregionale ale UE: practica actuală și perspectivele, în special în Mediterana
(2011/2179(INI))

Raportoare pentru aviz: Malika Benarab-Attou

SUGESTII

Comisia pentru cultură și educație recomandă Comisiei pentru dezvoltare regională, competență în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. recunoaște faptul că macroregiunile, în calitate de „zone de concentrare a populației” caracterizate de caracterul comun al istoriei, al memoriei colective, al reliefului, al climei și al culturii, constituie un cadru de referință oportun pentru definirea priorităților programelor și a finanțărilor europene și, în acest context, recunoaște că regiunile sud-mediteraneene trec printr-un proces de dezvoltare fără precedent, pe care Uniunea Europeană trebuie să îl susțină prin noi inițiative;
2. consideră că o strategie macroregională în bazinul Mediteranei trebuie să coordoneze finanțările europene existente, în special cele acordate în cadrul politicii de vecinătate, al politicii de coeziune și de cooperare teritorială, pentru a pune în aplicare proiecte care răspund provocărilor comune, cum ar fi protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural euro-mediteranean; reiterează importanța unei aplicări echilibrate a politicii de vecinătate în sud și caracterul eligibil al proiectelor culturale finanțate de FEDER pentru a răspunde acestor provocări;
3. subliniază faptul că macroregiunile sunt un cadru favorabil atât implicării actorilor politici locali, cât și a celor guvernamentali, întrucât contribuie la dezvoltarea unor sisteme de coordonare eficiente, care favorizează abordările ascendente, pentru a asigura societății civile o implicare reală în luarea deciziilor politice și a crea sinergii între inițiativele existente pentru a optimiza utilizarea resurselor și pentru a reuni actorii implicați;
4. încurajează planul pentru o macroregiune adriatico-ionică, o zonă menită să reunească

statele membre și statele din afara Europei în cadrul aceleiași realități economice, istorice și culturale;

5. constată că macroregiunea mediteraneeană este mult mai extinsă, din punctul de vedere al civilizației umane și al istoriei, decât din punct de vedere strict geografic și poate include statele de pe țărmul atlantic, precum Portugalia și Maroc sau din alte regiuni, precum bazinul Mării Negre;
6. insistă asupra influenței pe care o exercită Mediterana, în calitate de spațiu de cooperare descentralizată care depășește limitele geografice stricte, în consolidarea procesului de luare a deciziilor transregionale și a schimbului de bune practici, în materie de democrație, drepturi ale omului, stat de drept, ecologie, dezvoltare economică, ecoturism, precum și în materie de parteneriate în domeniile culturii, cercetării, educației, tineretului și sportului; subliniază importanța specifică a educației ca motor al tranziției democratice;
7. consideră că macroregiunea mediteraneeană trebuie să se dezvolte în conformitate cu documentele internaționale referitoare la respectarea și promovarea drepturilor economice, sociale și culturale, în special Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția UNESCO pentru protecția și promovarea diversității expresiilor culturale;
8. subliniază importanța industriilor culturale și creative și consideră că acest sector al economiei va avea un rol din ce în ce mai important pentru creșterea economică și ocuparea forței de muncă în cadrul acestei regiuni; solicită acordarea unei atenții deosebite punerii în aplicare a unor programe culturale și de schimburi academice, precum și consolidării legăturilor culturale și turistice stabile;
9. consideră că turismul cultural poate avea un impact deosebit asupra spațiului mediteraneean, atât din punct de vedere economic, dar și ca factor de cunoaștere reciprocă și înțelegere interculturală;
10. subliniază faptul că macroregiunea mediteraneeană ar stimula dialogul intercultural și îmbogățirea patrimoniului cultural comun al Uniunii Europene, ar mobiliza societatea civilă și, prin urmare, ar încuraja participarea ONG-urilor și cetățenilor din această regiune la programele culturale și educaționale ale Uniunii Europene;
11. reamintește rolul fundamental pe care îl joacă educația în cadrul democrației și al dezvoltării sociale și economice, precum și importanța formării profesionale în vederea combaterii șomajului în rândul tinerilor;
12. subliniază că, în macroregiunea mediteraneeană, ținând seama de dinamica tinerilor, îndeosebi în țările din sud, trebuie să se consolideze cooperarea în domeniul tineretului prin valorificarea programelor europene, precum și prin crearea de sinergii între acestea și activitatea Biroului mediteraneean pentru tineret;
13. subliniază importanța axării în special pe tineri, deoarece aceștia reprezintă baza noii generații și ei vor avea cea mai mare influență asupra modului în care țările lor vor aborda viitorul;
14. evidențiază rolul important pe care îl poate avea cooperarea în domeniul audio-vizualului în transmiterea valorilor democratice în toate țările din macroregiune;

15. recomandă, pentru a promova programele de schimburi, cercetarea dinamică, inovarea și învățarea pe tot parcursul vieții, crearea de rețele cu instituțiile de învățământ superior și de cercetare în cadrul viitoarei macroregiuni mediteraneene și dezvoltarea infrastructurii educaționale în această regiune, precum și înlăturarea obstacolelor din calea circulației studenților, a persoanelor care urmează cursuri de formare, a tinerilor voluntari, a profesorilor, a formatorilor, a cercetătorilor și a personalului administrativ; insistă asupra importanței consolidării calității predării și a cercetării în respectivele rețele prin finanțarea și susținerea adecvată a programelor Tempus și Erasmus Mundus, îndeosebi având în vedere numărul scăzut de beneficiari ai programului Erasmus Mundus din zona mediteraneeană;
16. ia act de faptul că mobilitatea artiștilor și a operelor artistice în spațiul euro-mediteraneean este stânjenită de numeroase obstacole care variază în funcție de țară și regiune și care sunt legate nu numai de dificultăți în ceea ce privește obținerea vizelor, dar și de absența unui statut al artiștilor, precum și de condițiile cu care se confruntă aceștia în calitatea de creatori de opere de artă, în special în țările din sud; consideră că o macroregiune mediteraneeană ar permite promovarea recunoașterii reciproce a statutului artiștilor, ar oferi șansa de reflecta asupra aspectului mobilității și ar facilita o utilizare optimă a programelor de formare, de creare de rețele și de liberă circulație a actorilor culturali, a artiștilor și a operelor;
17. solicită, pentru viitoarea perioadă de programare, punerea în aplicare a unui program specific „Erasmus euro-mediteraneean”, care să vizeze încurajarea mobilității transnaționale a studenților de pe ambele țărmuri ale Mediteranei, precum și un program specific „Leonardo da Vinci euro-mediteraneean” pentru tinerii care, în cadrul unei strategii macroregionale, doresc să urmeze un program de formare profesională în străinătate;
18. subliniază nevoia adoptării unor măsuri de combatere a tendinței tot mai ample de „exod al creierelor” din această regiune;
19. sprijină utilizarea diversității istorice, culturale și lingvistice din spațiul mediteraneean, factor de inovație care stimulează dezvoltarea industriilor culturale și creative și a sectorului turistic; solicită încurajarea și susținerea cooperării între muzee și instituții culturale;
20. reamintește faptul că în țările din bazinul Mediteranei există un interes deosebit pentru producțiile cinematografice și audiovizuale europene și acest fapt continuă să exercite o influență semnificativă asupra dialogului dintre culturile din regiune, ca parte a actualei etape a dezvoltării democratice a acestor societăți;
21. sugerează sporirea cooperării și a schimburilor comerciale cu țările terțe, pentru îmbunătățirea poziției producției europene în cadrul pieței mondiale și, îndeosebi, în regiunea mediteraneeană, vizând, prin urmare, promovarea schimburilor culturale și lansarea de noi inițiative menite să încurajeze dialogul euro-mediteraneean și progresul democratic la nivelul întregii regiuni, în special având în vedere angajamentele asumate cu ocazia Conferinței euro-mediteraneene privind cinematografia.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	29.2.2012
Rezultatul votului final	+ : 23 - : 2 0 : 0
Membri titulari prezenți la votul final	Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Gianni Pittella, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Milan Zver
Membri supleanți prezenți la votul final	Heinz K. Becker, Seán Kelly, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou, Olga Sehnalová, Rui Tavares
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Miguel Angel Martínez Martínez

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	21.6.2012
Rezultatul votului final	+: 40 -: 2 0: 1
Membri titulari prezenți la votul final	François Alfonsi, Catherine Bearder, Jean-Paul Besset, Victor Boștinaru, John Bufton, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Nikos Chrysogelos, Ryszard Czarnecki, Francesco De Angelis, Rosa Estaràs Ferragut, Brice Hortefeux, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Vladimír Maňka, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Monika Smolková, Ewald Stadler, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Membri supleanți prezenți la votul final	Antonello Antinoro, Pat the Cope Gallagher, Jens Geier, Lena Kolarska-Bobińska, James Nicholson, Ivari Padar, Vilja Savisaar-Toomast, Elisabeth Schroedter, Czesław Adam Siekierski, Patrice Tirolien